

Leeuwenpoort

POSTACADEMISCHE OPLEIDING
KUNST & WETENSCHAP

Ontwikkelingsvisie

September 2022

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	3
2. Bestuur Leeuwenpoort	4
3. Partners Leeuwenpoort	4
4. Curriculum	5
5. Opbouw Leeuwenpoort.....	7
5.1 Jaar 2023: tien studenten	7
5.2 Jaar 2023-2024: vijftien studenten	8
5.3 Jaar 2024-2025: twintig studenten	8
6. Contact.....	8

1. Inleiding

Leeuwenpoort start in februari 2023 als de eerste postacademische opleiding voor kunst en wetenschap in de provincie Zeeland. Uniek aan deze kunstopleiding is dat professionals vanuit de kunst- en cultuursector samen met wetenschappers en verschillende partnerorganisaties in Zeeland aan sociaal-maatschappelijke en innovatieve thema's werken.

Het bijzondere van Zeeland is dat het bestaat uit verschillende eilanden met alle een unieke identiteit en kwaliteit. De ligging aan zee en de geschiedenis van deze provincie bieden een authentiek karakter aan deze opleiding. Het Zeeuwse licht, waarvoor onder andere Piet Mondriaan naar Domburg kwam, de zee en het duinlandschap; de contrasten binnen Zeeland stimuleren om te blijven kijken naar de omgeving.

Ook de thema's die er spelen raken ons, zoals de schoonheid maar ook de dreiging van het water, de scheepvaart, het slavernijverleden, de slag om de Schelde en het rauwe visserij verleden. De kleine afstanden en een grote verscheidenheid op de Zeeuwse eilanden prikkelt de zintuigen en de nieuwsgierigheid. Om die reden is Zeeland de perfecte plek om vernieuwend postacademisch kunstonderwijs te bieden. Daarnaast biedt Zeeland de ruimte om te experimenteren met werk dat daaruit voortvloeit. Vanwege deze factoren is er gekozen om de opleiding Leeuwenpoort vanuit verschillende locaties in Zeeland te starten.

De kracht van Leeuwenpoort is dat het zowel met vier poten in de Zeeuwse klei staat en tegelijkertijd de moed heeft om de poort te openen naar datgene wat zich aandient. Hiermee is Leeuwenpoort congruent aan de doelstelling om startende kunstenaars een innoverende werkomgeving te bieden waarbinnen zij zich vanuit hun eigen systematiek en autonomie doorontwikkelen, en tegelijkertijd de eigen visie verder aanscherpen en carrièrekansen vergroten in samenwerking met wetenschap, diverse organisaties en experts gericht. Op deze manier draagt Leeuwenpoort bij aan Zeeland als kennisregio en de poort naar een (inter)nationaal netwerk van gerenommeerd kunstenaars en wetenschappers, in een infrastructuur gericht op betekenisvolle maatschappelijke innovatie.

In dit document staan de bestuursleden en partners van Leeuwenpoort beschreven. Daarnaast wordt het curriculum en het jaarrooster toegelicht. Dan volgt een beschrijving van de opbouw van de opleiding Leeuwenpoort in de komende drie jaar. Tot slot staan de contactgegevens beschreven.

*“Ik ben kunstenaar genoeg om vrij te putten uit mijn
verbeelding. Verbeeldingskracht is belangrijker dan kennis.
Kennis is beperkt. Verbeelding omcirkelt de wereld.”*

Albert Einstein

-

2. Bestuur Leeuwenpoort

Het bestuur van Leeuwenpoort bestaan uit de volgende personen:

- **Voorzitter** Jan Lonink
- **Secretaris** Lisenne Delgado
- **Penningmeester** André Stijkel
- **Bestuurslid** Loek Grootjans

3. Partners Leeuwenpoort

De postacademische opleiding voor kunst en wetenschap Leeuwenpoort werkt samen met de volgende partners:

CBK Middelburg, AiR Ellemeet, Bevrijdingsmuseum Zeeland*, Bewaerscholen - Burgh-Haamstede, Delta Climate Centre, Galerie van den Berge, Gemeente Vlissingen, HZ University of Applied Sciences, Industrieel Museum Zeeland*, Keti Koti Zeeland, Provincie Zeeland, Rias - Roosevelt Institute for American Studies, Stichting Renesse, University College Roosevelt (UCR) - Middelburg, Viervaart - Groede, Vleeshal Centrum voor Hedendaagse Kunst - Middelburg, Watersnoodmuseum*, Zeeuws Archief, Zeeuws Maritiem Museum*, Zeeuws Museum*. ¹

---

¹ *Thema musea Zeeland.

4. Curriculum

Het curriculum van Leeuwenpoort is opgebouwd op basis van de competenties uit het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel voor Beeldende kunst en vorming². Hieronder staat een beschrijving van de opbouw van het studiejaar qua inhoud, competenties uit het beroeps- en opleidingsprofiel, een beroepsproduct waarmee de studenten aantonen dat zij de competenties ontwikkeld hebben en de rol van de partnerorganisaties in elke module.

Opbouw	Module 1	Module 2	Module 3	Module 4
Inhoud	Oriëntatie	Onderzoek	Prototype	Tentoonstelling presentatie, lezing, symposium.
Competenties beroeps- & opleidingsprofiel	6. Omgevingsgerichtheid 7. Vermogen tot samenwerken	2. Onderzoekend vermogen 5. Communicatief vermogen	1. Creërend vermogen 3. Vermogen tot groei en vernieuwing	7. Vermogen tot samenwerken 4. Organiserend vermogen
Beroepsproduct	Pitch onderzoeksvoorstel gericht aan specifieke partner.	Plan uitwerken voor innovatie actueel thema en autonoom werk.	Innovatie op een actueel thema.	Presentatie innovatief product, tentoonstelling beeldend werk, lezing, symposium.
Rol partners	Bezoeken van partner instellingen. Feedback tijdens pitch.	Samenwerking m.b.t. onderzoek van de studenten door (externe) specialist.	Betrokkenheid (externe) op basis van onderzoeksconclusies en bij uitvoering beeldend werk, product.	Faciliteren van het eindproduct (tentoonstelling, presentatie of een lezing).

Tabel 1: Curriculum op basis van het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel

² Bron landelijk beroeps- en opleidingsprofiel Beeldende kunst en vorming: https://www.vereniginghogescholen.nl/system/profiles/documents/000/000/181/original/Beroepsprofiel_en_opleidingsprofielen_beeldende_kunst_en_vormgeving_december_2014.pdf?1450790353#page=33&zoom=100,0,0

Studenten van Leeuwenpoort bewegen tussen verschillende regio's in Zeeland, waar ze kunnen verblijven in een van de deelnemende Artist in Residence locaties: Terneuzen (Zeeuws-Vlaanderen), Middelburg (Walcheren) en Ellemeet/Zierikzee (Schouwen-Duiveland). Gedurende het studiejaar werken ze samen met de vijf thema-musea in Zeeland, namelijk Bevrijdingsmuseum Zeeland, Industrieel Museum Zeeland, Watersnoodmuseum, Zeeuws Maritiem Muzeum en Zeeuws Museum. Deze partners fungeren als opdrachtgevers in het onderzoeksproces, geven feedback op beroepsproducten van studenten en faciliteren een locatie voor het eindwerk van de student (bijvoorbeeld een tentoonstelling, presentatie, installatie, etc.).

Op deze locaties waar studenten verblijven gaan studenten in groepen aan de slag bij de verschillende partnerorganisaties en werken aan diverse actuele thema's. Binnen dit proces begeleidt Leeuwenpoort de samenwerking. De studenten van Leeuwenpoort werken zelfstandig aan de gestelde doelen en competenties. Afhankelijk van de formulering van het onderzoeksvoorstel en het concept het eindwerk, worden er experts en samenwerkingspartners uitgenodigd voor de samenwerking. Het uitgangspunt hierbij is dat er gewerkt wordt aan betekenisvolle innovatie in relatie tot een actueel thema in de samenleving en passend bij de partnerorganisatie waar het onderzoek wordt uitgevoerd.

Daarnaast volgen de studenten begeleidingsmomenten die gericht zijn op de ontwikkeling van het autonome kunstenaarschap en op het onderzoek. Het onderwijs is opgebouwd op basis van Design Thinking, omdat deze methode bij uitstek geschikt is voor het oplossen van zeer complexe problemen en vraagstukken. In deze methode staan de gebruikers centraal, door de vraagstelling steeds vanuit de verschillende perspectieven en de behoeften van alle gebruikers te bezien en de relaties daartussen zichtbaar te maken.

Design Thinking is een methode die in vijf fasen naar innovatie leidt. Deze fase zijn: empathie, definiëren, ideeën, prototype, testen. In onderstaand jaarrooster zijn deze fasen uitgewerkt in vier modules van elk tien weken.

Week	Module 1	Module 2	Module 3	Module 4
1	Oriëntatie Zeeland en partnerinstellingen	Onderzoek Fase 2 Definiëren	Design thinking Fase 4	Design thinking Fase 5
2				
3	Design thinking Fase 1	Autonoom werk	Autonoom werk	Inrichting expositie
4				Autonoom werk
5	Onderzoek Fase 1 Empathie Onderzoeksvoorstel	Design thinking Fase 3	Design thinking Fase 4	
6			Autonoom werk	
7	Autonoom werk	Onderzoek Fase 3 Ideevoorming	Onderzoek Fase 4	CBK
8				Inrichten expositie
9	Design thinking Fase 2	Autonoom werk	Presenteren / lezing prototype	CBK
10				Expositie

Tabel 2: Jaarrooster: vier modules van 10 weken

5. Opbouw Leeuwenpoort

In de volgende paragrafen staat beschreven hoe de opbouw van Leeuwenpoort de komende drie jaar zal plaatsvinden.

5.1 Jaar 2023: tien studenten

In het eerste jaar start Leeuwenpoort vanuit verschillende Artist in Residence locaties verdeeld over drie regio's in Zeeland: Terneuzen (Zeeuws-Vlaanderen), Middelburg (Walcheren) en Ellemeet/Zierikzee (Schouwen-Duiveland). Ook wordt samengewerkt met de vijf thema-musea in Zeeland: Bevrijdingsmuseum Zeeland, Industrieel Museum Zeeland, Watersnoodmuseum, Zeeuws Maritiem Muzeum en Zeeuws Museum.

Deze thema-musea fungeren als faculteiten, in samenwerking met partners zoals de HZ University of Applied Sciences, University College Roosevelt, Delta Climate Centre, CBK Zeeland en het Zeeuws archief. Binnen deze faculteiten werken afgestudeerde kunstenaars vanuit hun autonome visie samen met internationaal bekende kunstenaars en wetenschappers aan actuele thema's zoals de klimaatcrisis, zeespiegelstijging, het slavernijverleden en de doorwerking ervan in het heden zoals institutioneel racisme.

Met HZ University of Applied Sciences wordt onderzocht binnen welke constructie Leeuwenpoort kan worden geaccrediteerd als een erkende masteropleiding. Met het Delta Climate Centre, kennispartner op het gebied van water, voedsel en energie wordt een duurzame samenwerking nagestreefd. Daarnaast sluiten de deelnemende Leeuwenpoort studenten het studiejaar af met een tentoonstelling in het CBK te Middelburg.

Ook wordt de mogelijkheid onderzocht om met partnerorganisaties en onderwijsinstellingen binnen kunst en wetenschap in Vlaanderen samen te werken. De naam Leeuwenpoort is dan ook gekozen omdat op zowel de Zeeuwse als de Vlaamse vlag een leeuw staat afgebeeld.

Foto: Artist in Residence in Ellemeet, Schouwen-Duiveland.

5.2 Jaar 2023-2024: vijftien studenten

In het tweede jaar wordt Leeuwenpoort geaccrediteerd en is de infrastructuur van samenwerkingspartners uitgebreid met Vlaamse organisaties en onderwijsinstellingen op het gebied van kunst en wetenschap. In Zeeland werken studenten vanuit de verschillende Artist in Residence locaties samen met de verschillende thema-musea, partnerorganisaties, internationaal gerenommeerd kunstenaars en wetenschappers aan actuele thema's gericht op betekenisvolle innovatie. Met het Delta Climate Centre werkt Leeuwenpoort samen binnen de thema's water, voedsel en energie. Leeuwenpoort bouwt verder aan een regio overstijgende infrastructuur, waarbinnen de studenten in een groot netwerk bewegen, leren en zichtbaar zijn. Hiermee zet Leeuwenpoort Zeeland landelijk op de kaart als innoverende masteropleiding en wordt Zeeland opnieuw ontdekt als een provincie waar genoeg ruimte is om jezelf als professional te ontwikkelen en waar carrière kansen liggen.

5.3 Jaar 2024-2025: twintig studenten

In het derde jaar is Leeuwenpoort een vooraanstaande en innovatieve masteropleiding in Nederland, waar co-creatie met de verschillende partners in Zeeland en Vlaanderen centraal staat. De volgende stap is om Leeuwenpoort internationaal op de kaart te zetten, als het gaat om vanuit de autonome visie van de kunstenaar samen te werken met wetenschappers aan innovatie op gebied van maatschappelijke thema's. Zo bouwt Leeuwenpoort verder aan een internationale infrastructuur van de kunstsector, in samenwerking met de wetenschap. Vanuit het hart van de North Sea Port District zet Leeuwenpoort hiermee de poort open naar een internationaal netwerk. De ambitie van Leeuwenpoort is om als erkend internationale masteropleiding in de verbinding tussen kunst en wetenschap te stimuleren, in relatie tot innovatie met betrekking tot actuele thema's en in samenwerking met kunst en cultuurinstellingen, musea, kennisorganisaties en het bedrijfsleven.

6. Contact

Initiatiefnemer: Zeus Hoenderop

zeushoenderop@gmail.com

+31 6 232 84 95

www.leeuwenpoort.eu (*under construction*)

KvK 86510797

NL29 RABO 0198 0621 84